

TÜRKİYE'YE KESİN DÖNÜŞ İLE İLGİLİ ÖZEL DURUMLAR

Danimarka'ya veda etmek büyük bir karar

Danimarka'da 40 yıl ya da daha fazla süre yaşadıkdan sonra Türkiye'ye tekrardan uyum sağlamanın zor olduğunu görmek çoğu kişiyi şaşırtıyor. Dil açısından ve ekonomik olarak diğer kişiler gibi davranırlar, ama duygusal olarak ancak yurda döndükten sonra kendi memleketlerinde de bir yabancı olduklarını görüyorlar.

Yurda dönmenin bir süreç olduğuna hazırlıklı olmak önemli. Her kesin dönüş yapan kendini hemen "evinde" hissedemez ve ister bir köyden gelmiş olun ister büyük bir şehre taşınmış olun, kendi yurdunuzda yeniden bulunduğunuz toplumunun bir parçası olmak bir çaba gerektirir.

Sağlık sigortası

Çoğu kişi Türkiye sağlık sistemindeki hizmet seviyesini görünce şok geçirmekteler. Ailelerin çoğu sağlık açısından artık bir güvenlik ağlarının olmadığını anlamakta ya da kabul etmekte zorlanmaktalar. Danışmanlığın tavsiyelerini kulak ardı ediyor ve memleketlerinde yardıma ihtiyaçları olduğunda, ve eğer bir sağlık sigortası yaptırmamışlarsa, çok talihsiz bir durumla karşı karşıya kalabiliyorlar.

➤ *Şöyle yapacaksınız:*

Daha kesin dönüş yapmadan önce sahip olduğunuz olanakları araştırın. Bir emeklilik düzenlemesi de kapsayan çok pahalı sigortalar yapılabileceği gibi normal doktor muayeneleri ve benzerini kapsayan daha az masraflı sağlık sigortaları da yaptırılabilir. Olası tedaviler için ödemeler yapılabilir.

Sağlık sigortası kapsayan bir emeklilik düzenlemesi yaptırırken, Danimarka'da yaşadığınız ve sigortaya ödemede bulunmadığınız yıllar için tek sefere mahsus bir ödeme yapacaksınız. Bu tek seferlik ödeme, Danimarka'da 40 yıl yaşayanlar için 100.000 kron civarındadır. Bu tip sigortalarda her ay küçük bir emeklilik maaşı ödenir.

Bir sağlık sigortası, Danimarka'ya göçmeden önceki meslek ya da ailenin yaptığı iş temel alınarak yaptırılabilir. Yani çoğu kişi, 1960 ve 1970'lerde Danimarka'ya gelen işçi göçmenler için köylerdeki tipik meslek olduğu için, çiftçi ya da çiftçi yakını olarak bir sağlık sigortası yaptırabileceklerini göreceklerdir.

Danimarka'da vergi yükümlülüğüne son

Eğer Danimarka'dan ayrılma sebebi ile vergi yükümlülüğünü durdurmak için başvuruda bulunulmazsa, bu kişilerin ellerine memleketlerinde her sene bir vergi tebligatı geçer. Eğer vergi yükümlülüğünü durdurmak için başvurulmadıysa örneğim ATP ödemelerinden vergi kesintisi yapıldığı da görülmektedir.

➤ *Şöyle yapacaksınız:*

Başvuru mektubu örneği ve formu 04.029 doldurulur ve en yakın vergi dairesine gönderilir.

Emeklilik ödemeleri ve yeniden uyum yardımı

Yurda kesin dönüş yapanların bir kısmı, başlarda emeklilikleri ya da yeniden uyum yardımı ödemelerinde zorluklar yaşıyorlar. Bu tipik olarak şu sebeplerden birinden kaynaklanmaktadır:

1. Belediye kişiler yurda kesin dönüş yaptıktan sonra bilgileri 'Udbetaling Danmark' gönderir, bu sebeple 'Udbetaling Danmark' yapacağı bir sonraki ödemede gecikme yaşanır.
2. Aybaşında yapılan ödemeler ve aysonunda yapılan ödemeler arasındaki fark kişilerde sanki bir maaşlarının ödenmediği hissini yaratır.
3. Yurda kesin dönüş yapan kişi belediyeye (yani dolayısı ile 'Udbetaling Danmark') Türkiye'de bir hesap numarası bildirmemiştir, ve NemKontolarını Türkiye'den takip edememektedirler. Bu sebeple Türkiye'de açtıkları hesabı 'Udbetaling Danmark' bildirene kadar maaşlarının ödenmediğini düşünmektedirler.

➤ **Şöyle yapacaksınız**

Kesin dönüş yolculuğuna çıkmadan önce Türkiye'de bir hesap açtırmak iyi bir fikirdir. Belediyenin size verdiği 'Udbetaling Danmark' formunu bütün doğru detayları ile doldurmanız önemlidir. İsterseniz formun Türkçeye tercüme edilmiş olan örneğini Türkiye'deki bankanıza götürüp detayları doldurmada onlardan yardım alabilirsiniz.

Belediyeye ya da 'Udbetaling Danmark' herhangi bir bilgi bildirmezsensiz, paranız NemKontonuzaya yatırılır. Yeni hesap bilgilerinizi daha sonra yeni bir form doldurarak 'Udbetaling Danmark' gönderebilirsiniz.

Yaşam belgesi ve bilgilendirme yükümlülüğü

Danimarka'dan emeklilik ya da yeniden uyum yardımı alıyorsanız, size yılda bir kere bir yaşam belgesi ve bir gelir formu gönderilir. Bu iki evrak doldurmuş olarak 'Udbetaling Danmark' geri gönderilmelidir. Bu formlarda adı geçen bütün durumları Danimarka makamlarına bildirmekle yükümlüsünüz.

➤ **Şöyle yapacaksınız:**

Yaşam belgesinin doldurulması gayet kolay ve sadece hala yaşadığınızı gösterecektir. Bu belge, sizin belirtilen kişi olduğunuzun ve hala yaşadığının altına imza atabilecek, tanıklar tarafından imzalanmalıdır. Yani bu tanık bir muhtar ya da bazı komşular olabilir, ya da bir Danimarka Fahri Konsolosluğuna yakın ikamet ediyorsanız buradan yardım alabilirsiniz.

Gelir formunda Danimarka emekliliğiniz haricindeki kazançlarınızı belirteceksiniz. Bu örneğin bir emeklilik ya da sağlık sigortası yaptırdıysanız ve bu sebeple her ay bu sigortadan bir emeklilik maaşı alıyorsanız ya da küçük bir işyeri açtıysanız ve küçük bir kazancınız varsa, bunlar bu formda belirtilmelidir.

Danimarka'yı ziyaret vizesi başvurusu

Danimarka oturma izninizden feragat etmeyi ve dolayısı ile Danimarka'da yaşama hakkınızı kaybetmeyi, seçerseniz, Danimarka'yı yeniden ziyarete gelebilmek her zaman vize başvurusunda bulunmalısınız. Bu hem yurda kesin dönüş yapmadan önce Danimarka'da yıllarca yaşamış olsanız da hem de Danimarka'da çocuklarınız ve torunlarınız olmasına rağmen geçerlidir.

➤ **Şöyle yapacaksınız:**

Danimarka Konsolosluğu Danimarka'ya vize almanızda yardım *edemez*. Bunun yerine bir başvuru merkezine gidebilir ya da konsolosluğun İnternet sitesine bakabilirsiniz. Buralarda vize başvurusu yapmak için doldurmanız gereken formları bulacaksınız.

Türkiye’de Danimarka Konsolosluğu – Danimarka’ya vize ve oturma izni

<http://tyrkiet.um.dk/da/rejse-og-ophold/rejse-til-danmark/>

Vize başvuru merkezleri adresleri

ANKARA

Cinnah Caddesi no. 64/9

Cankaya

06690 Ankara

Çağrı merkezi: +90 312 440 1400

E-mail: infoak@denmarkvac-tr.com

İSTANBUL

Halasgargazi Caddesi no. 169

34360 Sisli

İstanbul

Çağrı Merkezi: +90 212 231 4050

E-mail: info@denmarkvac-tr.com